

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 grudnia 2021 r.

ZP-KNPS.431.6.50.2021.MS

Pani
Alina Strawczyńska
Dyrektor
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Niechlowie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 25-27 października 2021 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej mieszczącym się przy ul. Głogowskiej 31, 56-215 Niechlów, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 25 października 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2021 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Danuta Nuckowska-Ciulak, powołana na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechlowie od dnia 30 stycznia 2018 r., od dnia 13 września 2021 r. zajmująca stanowisko Dyrektora jednostki, która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą. Aktualnie jednostką kieruje Pani Alina Strawczyńska, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechlowie od dnia 4 listopada 2021 r.

Podpisany w dniu 6 grudnia 2021 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowością działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niechlowie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),

- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Gmina Niechlów nie utworzyła na swoim terenie i nie prowadzi mieszkań chronionych, Gmina jest jednak przygotowana do realizacji zadania, gdyby zaistniała taka potrzeba. W dniu 30 kwietnia 2021 r. zawarte zostało Porozumienie pomiędzy Gminą Niechlów, a Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Głogowie, na podstawie którego mieszkańcy Gminy Niechlów, wymagający ze względu na niepełnosprawność intelektualną i sytuację rodzinną, wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagający usług w zakresie całodobowej opieki, mogą być kierowani do mieszkania chronionego prowadzonego przez powyższe Stowarzyszenie.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9).

Ustalono, że Dyrektor Ośrodka (na dzień kontroli) posiadał upoważnienie do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ustalono, że Gmina Niechlów realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),

- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie posiada na swoim terenie domów pomocy społecznej o zasięgu gminnym (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy), jednakże - jak wyjaśnił Dyrektor - potrzeby mieszkańców w tym zakresie są zaspakajane na bieżąco, bowiem osoby wymagające umieszczenia w dps kierowane są do domów odpowiedniego typu, dostosowanych do potrzeb zdrowotnych i rodzaju niepełnosprawności osoby, położonych w miarę możliwości niedaleko miejsca zamieszkania.

Na terenie Gminy od 1 czerwca 2020 r. funkcjonuje ośrodek wsparcia dziennego – Klub „Senior+” w Żuchlowie (15 miejsc) dla nieaktywnych zawodowo seniorów w wieku 60+ z terenu Gminy Niechlów, którego celem jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez umożliwienie nieodpłatnego korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz prozdrowotnej.

Gmina Niechlów nie realizuje zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły zgłoszenia w zakresie przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze.

Zadanie (art. 17 ust. 2 pkt 3a) dotyczące opracowania i realizacji projektów socjalnych w okresie objętym kontrolą – jak wyjaśnił Dyrektor – nie było realizowane ze względu na czas pandemii.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Gmina Niechlów nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5), jednakże zaspokaja potrzeby mieszkańców w powyższym zakresie, bowiem – jak wyjaśnił Dyrektor – w dniu 7.01.2016 r. zostało

zawarte Porozumienie z Gminą Góra (na czas nieokreślony) w sprawie korzystania przez mieszkańców Gminy Niechlów z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Górze, gdzie uczestnicy mają zapewnione wsparcie psychologiczne oraz zajęcia edukacyjno-kulturalne. W roku 2020 i 2021 do ŚDS uczęszczało 6 osób z terenu Gminy Niechlów.

Gmina nie realizuje zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

W Gminie Niechlów realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy dotyczące koordynacji realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Dyrektor GOPS nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej informowali osoby zainteresowane o sposobie wytaczania powództwa (art. 110 ust. 5 ustawy).

GOPS w Niechlowie w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy), ponieważ nie wpłynął taki wniosek. Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka, w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni udzielali wszechstronnych informacji na ten temat, udostępniali druki oraz służyli pomocą w ich wypełnianiu.

Dyrektor GOPS w Niechlowie składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Osoba zatrudniona na dzień kontroli na stanowisku Dyrektora GOPS w Niechlowie spełniała odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł (do 29.05.2021 r. w wysokości 250 zł) wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku, realizujący pracę socjalną. Dodatek ten nie był wliczany do wynagrodzenia zasadniczego pracowników socjalnych. W aktach personalnych pracowników Ośrodka znajdowały się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Niechlów zamieszkałą przez 4 752 mieszkańców, w tym 45 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2020 r.) oraz 4 697 mieszkańców, w tym 37 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 30.09.2021 r.).

W GOPS w Niechlowie na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niechlowie spełnia wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy jak też w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że GOPS w Niechlowie nie zatrudnia osoby na stanowisku Kierownika Klubu „Senior +”.

Zgodnie z częścią IV.2. ust. 8 Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021- 2025 ustanowionego Uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 10) ośrodkiem wsparcia kieruje Kierownik, który może pełnić

równocześnie inną funkcję w ośrodku wsparcia (np. terapeuty zajęciowego), w wymiarze odpowiadającym łącznie 1 etatowi w Dziennym Domu „Senior+” lub w wymiarze odpowiadającym czasowi pracy w Klubie „Senior +”.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowość:

1. brak zatrudnienia osoby na stanowisku Kierownika Klubu „Senior+”.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Zatrudnić osobę na stanowisku Kierownika Klubu „Senior+”.

Podstawa prawna: część IV.2. ust. 8 Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 ustanowionego Uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 10).

Termin wykonania: do 30 kwietnia 2022 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Anna Lewińska
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:
1. Wójt Gminy Niechlów
2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrol i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt

